



ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ ЯАМНЫ
ДОТООД АУДИТЫН ХОРООНЫ
ТОГТООЛ

2025 оны 02 сарын 26 өдөр

№ 2502

Улаанбаатар хот

Дотоод аудитын дүн батлах,
зөвлөмж хэрэгжүүлэх тухай

Төсвийн тухай хуулийн 69 дүгээр зүйлийн 3, Шилэн дансны тухай хуулийн 8.2 дахь заалтыг тус тус үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтэд 2024 оны жилийн эцсийн байдлаар хийсэн дотоод аудитын дүн, зөвлөмжийг баталсугай.
2. Дотоод аудитын зөвлөмжийн биелэлтийг хангаж, Шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажиллахыг эрчим хүчний салбарын байгууллагын удирдлагуудад үүрэг болгосугай.
3. Дотоод аудитын зөвлөмжийн биелэлт, түүний мөрөөр авч хэрэгжүүлж буй арга хэмжээний хэрэгжилтэд хяналт тавьж, Дотоод аудитын хороонд танилцуулж ажиллахыг Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газар /Х.Бекболат/-т даалгасугай.

САЙД, ДОТООД АУДИТЫН
ХОРООНЫ ДАРГА



Б.ЧОЙЖИЛСҮРЭН

НЭГ. ТАНИЛЦУУЛГА

Эрчим хүчний сайдын 2025 оны 01 дүгээр сарын 24-ний өдрийн А/40 дүгээр тушаалаар баталсан удирдамжийн дагуу 2024 оны жилийн эцсийн байдлаар Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтэд дотоод аудитыг хийж гүйцэтгэв.

Дотоод аудитыг Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газрын дарга Х.Бекболат хянан удирдаж, дотоод аудит хариуцсан шинжээч Н.Амартөвшин, ахлах мэргэжилтэн Т.Мөнхзул нар 2025 оны 01 дүгээр сарын 24-ний өдрөөс 2024 оны 02 дугаар сарын 21-ний өдрийг дуустал хугацаанд хийж гүйцэтгэв.

Дотоод аудитаар:

Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд багтах Төрийн өмчит компани 34, төрийн өмчит үйлдвэрийн газар 2, төсөл хөтөлбөр 10, төсвийн ерөнхийлөн захирагч, эрчим хүчний яам зэрэг нийт 48 байгууллагыг шилэн дансны аудитад хамруулав.

ХОЁР. АУДИТЫН ЗОРИЛГО, ЦАР ХҮРЭЭ

2.1. Аудитын зорилго:

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтэд дотоод аудит хийж, дүнг холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд танилцуулж, зөвлөмж өгөхөд оршино.

2.2. Аудитын хамрах хүрээ:

Аудитыг Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд багтах Шилэн дансны хуулийн 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.1.4, 3.2.6-д заасан хуулийн этгээд, байгууллага, албан тушаалтнууд **2024 оны 12 дугаар сарын 31**-ний өдрийн байдлаар хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээлэл болон "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын дагуу байршуулсан эсэхийг дотоод аудитад хамруулсан.

Аудитын дүн, дүгнэлтэд дэмжлэг болох нотлох зүйлс, холбогдох мэдээ судалгааг ажлын баримт материалд хавсаргав.

2.3 Аудитын арга, аргачлал:

Дотоод аудитыг Сангийн сайдын 2019 оны 12 дугаар сарын 23-ны өдрийн 268 дугаар тушаалаар баталсан "Улсын салбарын дотоод аудитын аргачлал"-ын хүрээнд доорх хууль тогтоомж, эрх зүйн баримт бичгийн хүрээнд хийв. Үүнд:

- Шилэн дансны тухай хууль;
- Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам";
- Дотоод аудитын мэргэжлийн практикийн олон улсын стандарт

Аудитын арга зүй, горимын дагуу шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулсан мэдээлэл нь хууль болон журамд нийцэж, мэдээллийн талбар хоорондын уялдаа хангасан, тайлагнал үнэн, зөв, иж бүрэн, нийтэд ойлгомжтой байгаа эсэхийг цахим хуудаснаас татаж авч түүвэрчлэн шалгах, тулган баталгаажуулах, холбогдох албан тушаалтантай ярилцлага хийх, тодруулга, лавлагаа авах зэрэг аргуудыг ашигласан болно.

ГУРАВ. АУДИТЫН ҮР ДҮН

Асуудал 1	Цахим хуудсанд мэдээлэл байршуулах хугацааг баримтлаагүйгээс хугацаа хоцролт гарсан ба төрийн өмчит компаниудын хэрэгжилтийн дундаж 96.1 хувь, төсөл 93.3 хувиар үнэлэгдсэн. Төсөл хөтөлбөрийн мэдээллийн хугацаа баримталсан байдал өмнөх оны мөн үеэс 0.8 пунктээр буурсан байна.
Асуудлын ангилал	Нөлөө ихтэй

Шилэн дансны цахим хуудсанд жилийн туршид 27 төрлийн мэдээллийг нийт 158 удаа байршуулахаар журамласан. Мэдээллүүдийн давтамжууд харилцан адилгүй бөгөөд жил бүр, сар бүр, хагас жил бүр, тухай бүр гэсэн хугацааны товлолоор байршуулна. Гэтэл салбарын байгууллагууд тогтоосон товлолт хугацаанаас хоцрох, хугацаандаа оруулсны дараа засвар өөрчлөлт хийх байдлаар мэдээллийн төлөвийг өөрчилж, хугацаа хоцролтод оруулж байна.

Шилэн дансны цахим хуудсанд шинэчлэл хийгдэж, 2023 оноос шинэ системд мэдээлэл байршуулж байгаа бөгөөд систем хугацаагаар автоматаар тоолж, хугацаандаа болон хугацаа хоцролтыг тодорхойлдог болсон. Тухай бүр оруулах мэдээллийг 7 хоногийн дотор оруулахаар журамд заасныг мөрдөхгүй байгаа нь хугацаа хоцролт өсөхөд хүргэсэн.

Нийтлэг гарч буй алдаа:

- Ажил гүйлгээний огноог бүгдийг нэг ижил өдрөөр буюу сарын сүүлийн өдрөөр мэдээлж байгаа тохиолдол гарч байна.
- Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий мөнгөн орлого, зарлагын гүйлгээ гэсэн мэдээлэл дээр хоцролт их гарсан болно.
- Тайлангийн хугацаа өнгөрсөн мэдээллийг нөхөж байршуулах.
- Тайлангийн нүүр хэсэгт хугацаандаа байршуулсан төлөвтэй боловч тухайн сарыг нээхэд мэдээллүүд хоцорсон төлөвтэй орсон зөрчил дийлэнх компаниудад гарч байна.

Салбарын хэмжээнд төрийн өмчит компаниудын хугацаандаа мэдээлэл байршуулалт 96% биелэлттэй үнэлэгдсэн.

№	Байгууллагын нэр	Зөрчилтэй мэдээллийн тоо	Үнэлгээ хувиар	№	Байгууллагын нэр	Зөрчилтэй мэдээллийн тоо	Үнэлгээ хувиар
1	"ДЦС-2" ТӨХК	3	98.1%	19	"Ховд ДС" ТӨХК	-	100%
2	"ДЦС-3" ТӨХК	1	99.4%	20	ДШГ ТӨХК	8	95%
3	"ДЦС-4" ТӨХК	20	87.3%	21	"АУЭХС" ТӨХК	20	87.3%
4	"Дарханы ДЦС" ТӨХК	2	98.7%	22	"Богдын голын УЦС" ХХК	15	90.5%
5	"ЭДЦС" ТӨХК	3	98.1%	23	"Тосонцэнгэл УЦС" ХХК	-	100%
6	"Даланзадгад ДЦС" ТӨХК	9	94.3%	24	Завхан салбар	11	93%
7	"УБЦТС" ТӨХК	3	98.1%	25	"Тайшир гуулин УЦС" ХХК	2	98.7%
8	"БНЗӨБЦТС" ТӨХК	1	99.4%	26	ББЭХС ТӨХК	15	90.5%
9	"ДБЭХС" ТӨХК	3	98.1%	27	Увс ЦТС ТӨХК	19	88%
10	"ЦДҮС" ТӨХК	-	100%	28	Ховд ЦТС	16	89.9%
11	"ӨБЦТС" ТӨХК	-	100%	29	Дөргөний УЦС ТӨХК	10	93.7%
12	"ЭБЦТС" ТӨХК	3	97%	30	УГДХС ТӨХК	10	93.7%
13	"УБДС" ТӨХК	9	94.3%	31	ТТДЦС ТӨХХК	4	97.5%
14	"ДДС" ТӨХК	-	100%	32	ЭГУЦС ТӨХХК	10	93.7%
15	Амгалан ДС ТӨХК	1	99.4%	33	ДҮТ ТӨХХК	-	100%
16	БНДС" ТӨХК	13	91.8%	34	ЭХҮТ ТӨХХК	4	97.5%
17	"НДС" ТӨХК	2	98.7%	35	Замын-Үүдийн ДС ТӨҮГ	5	96.8%
18	"Хөвсгөл ДС" ТӨХК	1	99.4%	36	ЭХЭЭХ ТӨҮГ	1	99.4%
ДҮН				96.1%			

Дэлгэрэнгүйг хавсралтаар харуулав.

Төслийн нэгжүүдийн хугацаандаа мэдээлэл байршуулалт 93,3 хувьтай байна.

№	Байгууллагын нэр	Зөрчилтэй мэдээллийн тоо	Үнэлгээ хувиар	№	Байгууллагын нэр	Зөрчилтэй мэдээллийн тоо	Үнэлгээ хувиар
1	Арван аймгийн ДС	8	95%	6	УБ хотын ТДХ төсөл	3	98.1%
2	Багануурын ЦС	3	98.1%	7	Чойр Сайншандын ЦДАШ, дэд станцын төсөл	13	91.8%

Бодит байдал

	<p style="text-align: center;">Тайлан илгээлт</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>2023.12.31</td> <td>2024.12.31</td> </tr> <tr> <td>83%</td> <td>97%</td> </tr> </table> <p>Series1</p>	2023.12.31	2024.12.31	83%	97%
2023.12.31	2024.12.31				
83%	97%				
	Дэлгэрэнгүйг хавсралтаар харуулав.				
Шалгуур	Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын 8.2-т "Дотоодын аудитын алба нь улирлын нэгдсэн тайланг санхүү төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад дараа сарын 25-ны дотор хүргүүлнэ"				
Асуудлын үндсэн шалтгаан	Ажилтнуудын ажлын хариуцлага сул байна. ХШУДАГ-аас улирал бүр тайланг хугацаандаа илгээх талаар "Шилэн данс-ЭХЯ" /105 гишүүнтэй/ vibeg групп дээр мэдээлдэг боловч алдаа давтагдсаар байна.				
Үр нөлөө	Тайлан хугацаандаа илгээгдээгүй. ЗГХХГ-аас ЭХЯ-ны 2024 оны үйл ажиллагааны хэрэгжилтэд хийх ХШҮ-ний байгууллагын ил тод байдлын үнэлгээнд нөлөөлнө.				
Зөвлөмж	Байгууллагын админууд аудитын тайланг журамд заасан хугацаанд илгээх				

4. ДҮГНЭЛТ

- Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилт 2024 оны жилийн эцсийн байдлаар нийт дүнгээр 95.8 хувьтай байгааг өмнөх оны мөн үеийн 92.3 хувьтай харьцуулахад 3.5 хувиар өссөн эерэг үзүүлэлттэй байна. Үүнд:
 - Төрийн өмчит компаниудын цахим хуудас хөтлөлт сайжирч 96.0% хүрч өмнөх оноос 7.6%-иар өссөн.
 - Төсөл хөтөлбөрийн шилэн дансны цахим хуудасны хөтлөлт 95.5% байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 0.7 хувиар буурсан нь салбарын дүнд сөргөөр нөлөөлж байна.

Дотоод аудитаар биет тестүүд, нотлох баримтууд, аудитын дүнд үндэслэн эрчим хүчний салбарт хэрэгжиж буй төсөл, хөтөлбөрүүдийн шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтэд "САЙЖРУУЛАЛТ ХЭРЭГТЭЙ" үнэлгээг гаргаж байна.

ТАНИЛЦСАН:

ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ,
ДОТООД АУДИТЫН ГАЗРЫН ДАРГА

Х.БЕКБОЛАТ

БОЛОВСРУУЛСАН:

ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ,
ДОТООД АУДИТЫН ГАЗРЫН ШИНЖЭЭЧ

НАМАРТӨВШИН

АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН

Т.МӨНХЗУЛ

2025.02.21